НОБЕЛІВСЬКІ ПРЕМІЇ З МЕДИЦИНИ І ФІЗІОЛОГІЇ ТА З ХІМІЇ – 2012

Стовбурові клітини та рецептори, пов’язані з G-протеїнами, – знову на передовій науки

Щорічна церемонія вручення Нобелівських премій, яка традиційно проходить 10 грудня – у день смерті шведського підприємця і винахідника Альфреда Нобеля (1833–1896), засновника Нобелівських премій, привертає неабияку увагу не тільки науковців, а й широкого загалу, адже ця нагорода є беззаперечним свідченням визнання світовою науковою спільнотою значущості роботи вченого.

8 жовтня 2012 р. в Стокгольмі розпочався 111-й Нобелівський тиждень, і традиційно першими було оголошено лауреатів премії з фізіології та медицини – однієї з найпрестижніших нагород у галузі біології. За правилами Нобелівського фонду імена провідних світових учених, що претендували на цю премію, буде оприлюднено лише через 50 років. Втім, експерти серед претендентів на цю нагороду називали Чарльза Девіда Елліса і Майкла Грюнштейна (США), що займаються вивченням гістонів – протеїнів, які відповідають за тривимірну упаковку молекул ДНК в хромосомах; Річарда О. Хайнса і Ерккі Руослахті (США) та Масатоші Такейчі (Японія), що відкрили молекули клітинної адгезії; а також Франца-Ульріха Хартля (Німеччина) і Артура Горвіча (США), дослідивших механізм укладання молекул протеїнів у певну тривимірну структуру, необхідну для їх роботи.

Однак цьогорічними лауреатами Нобелівської премії **з фізіології та медицини** (200-м і 201-м за рахунком) стали британець
Джон Гердон
(John Bertrand Gurdon) з кембріджського Гердонівського інституту (Gurdon Institute) в Кембріджі і японець
Шінія Яманака
(Shinya Yamanaka), співробітник Інституту серцево-судинних захворювань Ґледстоуна в Сан-Франциско (Gladstone Institute of Cardiovascular Disease in San Francisco) і професор Університету Кіото (Kyoto University). Як зазначено в офіційному формулюванні Нобелівського комітету премію присуджено за «відкриття можливості перепрограмування диференційованих клітин в плюрипотентні».

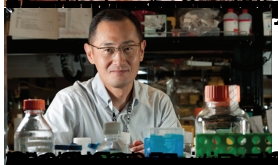

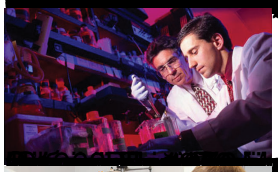

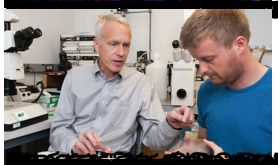

svk@bpo.biochem.kiev.ua, Академія НАН України, Київ,